

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1. Konkurencyjność regionalna jako termin w ekonomii	13
1.1. Konkurencyjność regionalna – uwarunkowania historyczne i podłoże ekonomiczne	13
1.1.1. Historyczne podłoże regionalnej konkurencyjności	15
1.1.2. Globalizacja, neoliberalizm i nowy regionalizm	18
1.1.3. Implikacje wynikające z głównych szkół ekonomii dla terminu „konkurencyjność regionalna”	21
1.2. Definicje, modele i studia nad regionalną konkurencyjnością	24
1.2.1. Istota i definicje konkurencyjności regionalnej	24
1.2.2. Modele konkurencyjności regionalnej i studia nad konkurencyjnością regionalną	42
1.3. Źródła regionalnej konkurencyjności	62
1.4. Problemy metodologiczne budowy wskaźników i indeksów konkurencyjności	72
1.4.1. Wskaźniki i metody pomiaru konkurencyjności regionalnej	72
1.4.2. Metody oceny konkurencyjności regionalnej	80
1.5. Uwagi podsumowujące	88
ROZDZIAŁ 2. Konkurencyjność regionalna w świetle uwarunkowań ekonomicznych i normatywnych	90
2.1. Konkurencyjność regionu a klastry	90
2.1.1. Konkurencyjność – pojęcie i wymiary	90
2.1.2. Klastrer a konkurencyjność – w poszukiwaniu powiązań	93
2.1.3. Wpływ klastrów na potencjał konkurencyjny regionu	95
2.1.4. Wpływ klastrów na strategię konkurencyjną regionu	99
2.1.5. Wpływ klastrów na pozycję konkurencyjną regionu	103
2.1.6. Podsumowanie – wnioski dla polityki regionalnej oraz kierunki dalszych badań	106
2.2. Regiony uczące się	107
2.2.1. Korzenie regionu uczącego się na tle innych terytorialnych modeli innowacji	107
2.2.2. Podstawy teoretyczne <i>learning region</i> a konkurencyjność regionalna	108
2.2.3. Proces regionalnego uczenia się a konkurencyjność regionalna	114
2.2.4. Debata nad koncepcją <i>learning region</i>	119
2.2.5. Podsumowanie	120

2.3. Regionalny system innowacji	120
2.3.1. Definicja regionalnego systemu innowacji	121
2.3.2. Źródła koncepcji i wymiary analizy regionalnego systemu innowacji	122
2.3.3. Główne elementy regionalnego systemu innowacji	124
2.3.4. Struktura i zależności wewnątrz regionalnego systemu innowacji	127
2.3.5. Funkcje regionalnego systemu innowacji	128
2.3.6. Typologie regionalnych systemów innowacji	129
2.3.7. Regionalne systemy innowacji i ich krytyka	131
2.3.8. Podsumowanie	132
2.4. Konkurencyjność regionalna a innowacyjność i przedsiębiorczość	134
2.4.1. Wprowadzenie	134
2.4.2. Definicja innowacyjności i przedsiębiorczości	135
2.4.3. Konkurencyjność regionalna w perspektywie innowacyjności	136
2.4.4. Konkurencyjność regionalna w perspektywie przedsiębiorczości	138
2.4.5. Strategia Unii Europejskiej a przedsiębiorczość w regionie	139
2.4.6. Wpływ nowych przedsiębiorstw na konkurencyjność regionalną	142
2.4.7. Wpływ małych i średnich przedsiębiorstw na konkurencyjność regionu	144
2.4.8. Polityka innowacyjna w regionie	146
2.4.9. Podsumowanie	149
2.5. Marketing terytorialny a konkurencyjność regionalna	152
2.5.1. Definiowanie marketingu terytorialnego	152
2.5.2. Promocja w marketingu terytorialnym na rzecz konkurencyjności regionalnej	156
2.5.3. Marka w budowaniu konkurencyjności regionalnej	161
2.5.4. System całościowej identyfikacji w marketingu terytorialnym	165
2.6. Normatywne uwarunkowania konkurencyjności regionalnej w Polsce	170
2.6.1. Prawne uwarunkowania konkurencyjności regionalnej na wszystkich poziomach szczebla samorządowego	170
2.6.2. Pojęcie „jednostka samorządu terytorialnego”	171
2.6.3. Konkurencyjność gminy	172
2.6.4. Konkurencyjność powiatu	177
2.6.5. Konkurencyjność województwa	178
2.7. Konkurencyjność obszarów metropolitalnych i metropolii	182
2.7.1. Pojęcie i rodzaje miast a konkurencyjność miast	182
2.7.2. Metropolie i metropolizacja a konkurencyjność miast	186
2.7.3. Konkurencyjność obszarów metropolitalnych	188
2.7.4. Konkurencyjność metropolii i obszarów metropolitalnych w Polsce	192
2.7.5. Podwyższanie konkurencyjności metropolii i obszarów metropolitalnych – zalecenia	196
2.7.6. Podsumowanie	200
ROZDZIAŁ 3. Studia przypadków	202
3.1. Transport w podnoszeniu konkurencyjności lokalnej na przykładzie miasta Poznania	202
3.1.1. Wprowadzenie	202
3.1.2. Logistyka miejska i transport w mieście a zrównoważony rozwój miasta	203

3.1.3. Strategia miasta i miejskie programy w obszarze transportu oraz ich efekty	210
3.1.4. Miasto Poznań i aglomeracja poznańska – konkurencyjność dzięki zintegrowanym systemom transportowym	218
3.1.5. Podsumowanie	224
3.2. Gospodarowanie nieruchomościami gminnymi jako element polityki lokalnej w celu podnoszenia konkurencyjności	225
3.2.1. Wprowadzenie	225
3.2.2. Gospodarka nieruchomościami jako zadanie własne gminy	225
3.2.3. Rodzaje nieruchomości	226
3.2.4. Polityka przestrzenno-planistyczna względem nieruchomości gminnych a rozwój lokalny	228
3.2.5. Instrumenty organizacyjne w gospodarce nieruchomościami gminnymi a rozwój lokalny	231
3.2.6. Instrumenty administracyjne w gospodarce nieruchomościami gminnymi a rozwój lokalny	233
3.2.7. Podsumowanie	236
3.3. Uwarunkowania konkurencyjności w regionach turystycznych	236
3.3.1. Turystyka a konkurencyjność regionu – zagadnienia definicyjne	236
3.3.2. Uwarunkowania konkurencyjności na obszarach przyjmujących turystów ...	240
3.3.3. Produkt turystyczny	243
3.3.4. Poziomy konkurencyjności w turystyce	247
3.3.5. Budowanie przewagi konkurencyjnej obszarów recepcji turystycznej	250
3.3.6. Podsumowanie	253
3.4. Wsparcie instytucjonalne regionów na przykładzie rozwiązań francuskich	254
3.4.1. Specyfika rozwoju regionalnego i priorytety działań w świetle budowania przewagi konkurencyjnej we Francji	254
3.4.2. Wybrane instrumenty wspierania konkurencyjności regionalnej we Francji ..	257
3.4.3. Podsumowanie	271
3.5. Konkurencyjność regionu Emilia Romagna jako regionu GOW	272
3.5.1. Wprowadzenie	272
3.5.2. Charakterystyka regionu Emilia Romagna z punktu widzenia czynników konkurencyjności kluczowych dla GOW	274
3.5.3. Otoczenie instytucjonalne GOW we Włoszech i rola regionu Emilia Romagna w tym systemie	277
3.5.4. Wytwarzanie wiedzy w regionie Emilia Romagna	282
3.5.5. Cykulacja wiedzy w regionie Emilia Romagna	284
3.5.6. Absorpcja wiedzy w regionie Emilia Romagna	285
3.5.7. Gospodarka oparta na wiedzy w Wielkopolsce	285
3.5.8. Podsumowanie	288

Bibliografia	291
---------------------------	-----

O Autorach	310
-------------------------	-----